

**Департамент
соціального захисту населення
Запорізької обласної військової адміністрації**

**Онлайн- нарада з територіальними громадами
з питань запобігання та протидії домашньому насильству**

22.05.2025 о 10.00

Законодавча база програм для кривдників

Закони України:

- «Про місцеве самоврядування в Україні»,
- «Про запобігання та протидію домашньому насильству»,
- «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків»,
- «Про соціальні послуги»;

Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська конвенція);

Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 року № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі»,

Наказ Міністерства соціальної політики України від 01.10.2018 року № 1434 «Про затвердження Типової програми для кривдників».

Повноваження у сфері домашнього насильства

Обласна державна адміністрація є спеціально уповноваженим органом у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, як то передбачено пунктом 2 статті 6 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Відповідно до статті 8 вищезазначеного Закону, одним із повноважень облдержадміністрації у сфері запобігання та протидії домашньому насильству є забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству на регіональному рівні, зокрема шляхом здійснення постійного контролю за своєчасністю та належністю вжиття заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Пунктом 4 статті 8 цього Закону передбачено, що структурним підрозділом облдержадміністрації, до повноважень якого належить здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, є структурні підрозділи з питань сім'ї.

У Запорізькій облдержадміністрації таким структурним підрозділом визначений Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації.

Повноваження у сфері домашнього насильства

До повноважень районної державної адміністрації та виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать:

- 1) забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;
- 2) забезпечення надання соціальних послуг на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, у тому числі шляхом соціального замовлення у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;
- 3) визначення потреби у створенні спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб, забезпечення їх створення та функціонування, здійснення контролю за їхньою діяльністю;
- 4) участь у підготовці фахівців, до компетенції яких належать питання запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі фахівців, які реалізують програми для кривдників;

Повноваження у сфері домашнього насильства

- 5) прийом і розгляд заяв та повідомлень про вчинення домашнього насильства, забезпечення застосування заходів для його припинення, надання допомоги постраждалим особам;
- 6) забезпечення координації діяльності суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, та їх взаємодії на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;
- 7) інформування постраждалих осіб про права, заходи та соціальні послуги, якими вони можуть скористатися;
- 8) збір, аналіз і поширення відповідно до законодавства інформації про домашнє насильство на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці;
- 9) звітування перед Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською або Севастопольською міською державною адміністрацією про результати здійснення повноважень у цій сфері в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;
- 10) виконання повноважень органу опіки та піклування.

Відповідальність у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Стаття 31. Відповідальність посадових осіб за недотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству

1. Посадові та службові особи, визнані винними у порушенні вимог законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, несуть відповідальність відповідно до закону.

2. Постраждала особа та кривдник мають право на оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, в адміністративному порядку відповідно до Закону України "Про адміністративну процедуру" та/або в судовому порядку.

Механізм реалізації програм для кривдників

- визначення відповідального структурного підрозділу та посадової особи;
- пошук фахівця, який її буде впроваджувати – психолог/ психотерапевт;
- алгоритм направлення кривдника;
- прийняття місцевої програми;
- передбачення в місцевих бюджетах коштів;
- організація місця її проведення;
- пошук надавача послуг у разі відсутності психолога/психотерапевта/психіатра у громаді;
- «адаптація» програми під потреби кривдника (жінок-кривдниць, військовослужбовців тощо);
- повідомлення місцевого суду про прийняту програму для винесення судом «коректних» постанов/вироків із зазначенням конкретної адреси, куди потрібно звернутися кривднику тощо;
- визначення механізму отримання органами місцевого самоврядування рішення суду про направлення конкретної особи на проходження програми для кривдника.

Прогалини в законодавстві щодо реалізації програм для кривдників

Відповідно до статті 28 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» контролювати процес проходження програми та повідомляти поліцію про ухилення кривдником від проходження такої програми мають місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування.

Питання: звідки ці суб'єкти повинні отримати інформацію про те, що суд направив кривдника на проходження програми?

В постанові КМУ від 22 серпня 2018 р. № 658 міститься норма, відповідно до якої уповноважений підрозділ органу Національної поліції протягом доби інформує вповноважених осіб про отримання повідомлення від суду про ухвалення рішення суду про направлення кривдника на проходження програми для кривдників відповідно до статті 39-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Подібне положення міститься і в Типовій програмі для кривдників, яка визначає, що заходи з організації та забезпечення проходження цієї Типової програми кривдниками проводяться на підставі інформації, отриманої відповідно до законодавства від уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству. Згідно із законодавством саме поліція повинна інформувати вповноважені суб'єкти про рішення суду про направлення особи на проходження програми для кривдників.

Однак, в законодавстві не прописаний обов'язок суду надати органу поліцію відповідну інформацію, окрім загальної вказівки на необхідність усіх суб'єктів запобігання та протидії домашньому насильству інформувати один одного.

Тому кожна територіальна одиниця виходить із такої ситуації різними способами, які ґрунтуються на особистих контактах суб'єктів взаємодії.

7 Програм для кривдників у Запорізькому районі

<p>м. Запоріжжя «Програма по роботі з кривдниками в м. Запоріжжі»
(рішення Запорізької міської ради від 04.12.2024 N° 8)</p>	<p>Петро-Михайлівська громада
(рішення Петро-Михайлівської сільської ради від 15.08.2024 N° 15)</p>
Біленківська громада (рішення Біленьківської сільської ради від 10.10.2024 N° 05)	Михайлівська громада (рішення Михайлівської сільської ради від 11.02.2025 N° 10)
Долинська громада (рішення Долинської сільської ради від 08.08.2024 N° 7)	<p>Новоолександрівська громада
(рішення Новоолександрівської сільської ради від 26.12.2024 N° 01)</p>
<p>Вільнянській територіальній громаді
(рішення Вільнянської міської ради від 10.04.2025 N° 39)</p>	

Навчання по програмам кривдників

Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації у травні-червні поточного року на базі Центру післядипломної освіти та професійних кваліфікацій Запорізького національного університету організовує спеціалізоване навчання для фахівців, які мають фахову вищу освіту, в тому числі психолога, психотерапевта, психіатра, які реалізують або будуть реалізовувати програми для кривдників, які представляють суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, та які не залучаються до роботи із постраждалими від домашнього насильства.

Навчання розраховане на 90 годин у дистанційному форматі.

МОБІЛЬНІ БРИГАДИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Мобільні бригади соціально-психологічної допомоги

Відповідно до пункту 9 Типового положення «Про мобільну бригаду соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. N° 654, інформування кривдника щодо можливості за власним бажанням пройти програму для кривдників входить до мінімально необхідного обсягу послуг, що надаються мобільною бригадою.

Склад 16 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги по Запорізькому району:

Практичних
психологів

Соціальних
працівників/
педагогів
соціальних

Фахівців із
соціальної
роботи

Інших
фахівців

9

5

19

>50

Кращий досвід роботи мобільних бригад

У 2024 році Михайлівська сільська громада, Михайло-Лукашівська сільська громада та Широківська сільська громада Запорізького району Запорізької області отримали субвенцію з державного бюджету на закупівлю автомобілів, згідно із постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2024 № 616, щодо впливу наявності автомобілю на діяльність мобільних бригад.

Дякуємо
за увагу!

